

TYTUŁ PROCEDURY	POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
PLACÓWKA	Publiczna Szkoła Podstawowa im J. Korczaka w Kowali – Stępcinie
PODSTAWA PRAWNA	- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym- Rozdział 4b - Standardy ochrony małoletnich - Przeciwdziałanie zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U.2023.1304) -Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2023 poz. 984 ze zm.)
DATA WPROWADZENIA PROCEDURY	01.02.2024 r.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników zatrudnionych w naszej szkole jest działanie dla dobra każdego dziecka i w jego najlepszym interesie.

Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie, a pracownicy realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, statutu szkoły, wprowadzonych regulaminów oraz powierzonych im kompetencji określonych w zawartych indywidualnych umowach oraz zakresach czynności.

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem obejmuje:

- *procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają, jakie działania należy podjąć, jeśli pojawią się sygnały wskazujące na krzywdzenie dziecka lub na zagrożenie jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny lub personelu placówki,*
- *zasady ochrony danych osobowych dziecka, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o dziecku,*
- *zasady ochrony wizerunku dziecka, które określają sposób utrwalania i udostępniania,*
- *zasady dostępu dzieci do Internetu oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami,*
- *zasady bezpiecznych relacji personel placówki – dziecko określające, jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem,*
- *zasady rekrutacji i monitorowania pracowników,*
- *zasady współpracy z rodzicami w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed przemocą i wykorzystaniem,*
- *monitoring stosowania polityki.*

§ 1

1. Ilekroć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

- 1) **PRACOWNIKACH** – należy przez to rozumieć wszystkich nauczycieli i pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkole na podstawie umowy o pracę, a także umowy cywilnoprawnej, wolontariatu lub osoby odbywająca staż,
- 2) **DZIECKU** – należy przez to rozumieć każdego ucznia, w tym z oddziału przedszkolnego, do ukończenia 18. roku życia,
- 3) **OPIEKUNIE DZIECKA** – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy,

- 4) ZGODZIE RODZICA – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka zamieszkałego w obwodzie szkoły, a dziecka spoza obwodu, obojga rodziców,
  - 5) OSOBIE ODPOWIEDZIALNEJ ZA INTERNET – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora placówki pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie,
  - 6) OSOBIE ODPOWIEDZIALNEJ ZA POLITYKĘ OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora szkoły pracownika szkoły zwanego Koordynatorem, sprawującego nadzór nad realizacją *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem* w placówce,
  - 7) SZKOLNYM ZESPOLE INTERWENCYJNYM – należy przez to rozumieć zespół, który tworzą dyrektor szkoły, koordynator *Polityki Ochrony Dziecka*, wychowawca oraz psycholog szkolny,
  - 8) ZESPOLE INTERDYSCYPLINARNYM – należy przez to rozumieć utworzony przez wójta Gminy Kowala zespół przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, w którego skład wchodzi także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy,
  - 9) DANYCH OSOBOWYCH DZIECKA – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka,
  - 10) KRZYWDZENIU DZIECKA – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniechanie.
2. Krzywdzeniem jest:
- 1) PRZEMOC – zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy,
  - 2) PRZEMOC FIZYCZNA – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
  - 3) PRZEMOC EMOCJONALNA – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać, przy czym jej celem jest naruszenie godności osobistej,
  - 4) WYKORZYSTYWANIE SEKSUALNE – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka i odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm); przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas,
  - 5) ZANIEDBYWANIE – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

§ 2

1. Monitorowanie realizacji niniejszej *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem* dokonuje się co najmniej raz w roku w formie ankiety skierowanej do pracowników i opiekunów uczniów, a w przypadku dokonania w niej zmian, zasięga się opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.
2. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem* jest *Koordinator Polityki Ochrony Dzieci* (KPOD), a zadanie to powierza się pedagogowi specjalnemu.
3. Zakres zadań Koordynatora Polityki Ochrony Dzieci (KPOD) jest określony dokładnie w **§ 6 ust. 2 pkt 2**, przy czym na bieżąco zbiera opinie rodziców, prawnych opiekunów i dzieci o rezultatach realizacji polityki (*skargi, wnioski, uwagi, informacje pozyskane w trakcie rozmów z dziećmi, rodzicami i opiekunami*), a także korzysta w analizie i ocenie z informacji udzielonych przez wychowawców, nauczycieli oraz informacji pozyskanych ze środowiska lokalnego i instytucji współpracujących ze szkołą.

§ 3

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci i monitorują sytuację i ich dobrostan.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownik ma obowiązek zgłoszenia tego do dyrektora szkoły, który podejmuje stosowne działania, w tym przedstawia rodzicom dostępną ofertę wsparcia.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo dzieci zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi placówki.

§ 4

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.
2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.

§ 5

Pracownicy zobowiązani są znać i stosować zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w szkole na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu pracy i innych przepisów wewnętrznych, w szczególności:

- 1) relacji z uczniami/dziećmi, która powinna być profesjonalna, komunikaty bądź działania wobec ucznia/dziecka powinny być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zrozumiałe dla ucznia,
- 2) nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym,
- 3) kontaktów z uczniami, które powinny być nacechowane szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne konkretnego ucznia i uczniów pozostałych,
- 4) nie wolno stosować wobec ucznia zachowań nacechowanych przemocą fizyczną, chyba, że jest to niezbędne w sytuacji, w której uczeń zagraża sobie lub innym (np. mocne przytrzymanie),
- 5) nie wolno stosować gróźb,
- 6) należy dbać o poufność i ochronę informacji dotyczących ucznia.

§ 6

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji do Koordynatora Polityki Ochrony Dzieci (KPOD), wychowawcy oddziału klasowego, pedagoga szkolnego, psychologa, wicedyrektora lub dyrektora.
2. Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone:
  - 1) **DYREKTOR SZKOŁY/ WICEDYREKTOR SZKÓŁY:**
    - przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka,
    - bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi,
    - w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury *Niebieska Karta*,
    - w przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/ opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą, dyrektor składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu lub zawiadamia prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa, zaś w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka natychmiast zawiadamia policję,
    - w sytuacji gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję,

- w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni (a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne) zawiadamia sąd,
- informuje o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy,
- organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dziecka,
- prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego,
- zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci,
- uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne nt. realizacji w placówce *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*,

2) KOORDYNATOR POLITYKI OCHRONY DZIECI /PEDAGOG SPECJALNY:

- przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy w rodzinie,
- diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny,
- jest koordynatorem pomocy dziecku oraz jego rodzinie,
- przeprowadza rozmowy z dzieckiem oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami,
- pozostaje w ciągłym kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących dziecka,
- pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy,
- informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia,
- pomaga rodzicom w zrozumieniu typowych reakcji dzieci na różnorodne sytuacje,
- kieruje dziecko oraz rodziców do placówek specjalistycznych,
- współpracuje ze specjalistami pomagającymi dziecku i jego rodzinie,
- może być osobą, która uruchamia procedurę *Niebieskiej Karty* poprzez wypełnienie formularza *Niebieska Karta*,
- bierze udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego opracowującego strategię działań względem całej rodziny, a w szczególności względem ofiary i sprawcy przemocy,
- dokumentuje podejmowane działania względem dziecka i jego rodziny(załącznik nr 1),
- opracowuje w zespole interwencyjnym plan pomocy dziecku krzywdzonemu (załącznik nr 2),
- umożliwia poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi,
- uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne nt. realizacji w placówce polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem,
- dba o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy (adresy, telefony itp.).

3) WYCHOWAWCA:

- przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy w rodzinie ucznia, sporządza notatkę służbową (załącznik nr 3),
- powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego,
- może być osobą, która uruchamia procedurę *Niebieskiej Karty* poprzez wypełnienie formularza *Niebieska Karta*,
- w przypadku, gdy uczeń ma obrażenia, przeprowadza go do miejsca udzielania pomocy,
- uważnie wsłuchuje się w relację dziecka, dba, by ofiara przemocy czuła się bezpiecznie,
- wzywa rodziców na rozmowę,
- opracowuje w zespole interwencyjnym plan pomocy dziecku krzywdzonemu,
- udziela stałego wsparcia dziecku oraz dyskretnie monitoruje jego sytuację w okresie późniejszym,
- monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną dziecka,
- dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami,
- dba o to, żeby rodzice znali obowiązującą w placówce *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem* oraz procedury zgłaszania zagrożeń, zachęca rodziców/opiekunów dzieci do angażowania się w działania na rzecz ochrony dzieci,
- umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi,
- uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne nt. realizacji w placówce *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.

4) NAUCZYCIELE:

- przekazują wychowawcy i pedagogowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewają przemoc wobec dziecka,
- sporządzają notatkę służbową,
- monitorują sytuację dziecka,
- mogą być osobami, które uruchamiają procedurę *Niebieskiej Karty* poprzez wypełnienie formularza *Niebieska Karta*,
- opracowują w zespole plan pomocy dziecku krzywdzonemu,
- dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.

5) PIELEŃNIARKA SZKOLNA:

- dyskretnie, z poszanowaniem praw dziecka dokonuje obejrzenia obrażeń,
- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli sytuacja tego wymaga,
- sporządza notatkę służbową.

6) NIEPEDAGOGICZNI PRACOWNICY SZKOŁY:

- są uważni i wrażliwi na sytuację dzieci,
- reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami,
- zgłaszają zaobserwowane niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi szkolnemu lub wychowawcy.

§ 7

1. Koordynator POD wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o wszelkich działaniach.
2. Koordynator POD lub pedagog szkolny lub psycholog lub inna wskazana przez dyrektora osoba, powinna sporządzić syntetyczny opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami.
3. Jeśli z analizy sytuacji wyniknie konieczność podejmowania dodatkowych działań, pedagog/psycholog w porozumieniu z wychowawcą dziecka przygotowuje plan pomocy dziecku.
4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i zapewnienia możliwego wsparcia, jakie zaoferuje się dziecku.
5. W przypadku drobnych incydentów, gdy ryzyko powtarzalności sytuacji jest nieznaczne, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego, wychowawcy, dyrektora lub innych nauczycieli związanych z daną sytuacją.

§ 8

1. W przypadkach dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego nad dzieckiem, dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog specjalny, pedagog, psycholog, wychowawca oraz inni członkowie mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Dyrektor oraz osoby przez niego upoważnione mogą złożyć do odpowiednich służb/instytucji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, jeśli sytuacja wymaga natychmiastowych działań.
3. Dyrektor lub osoby przez niego upoważnione, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji dziecka/ucznia, mogą złożyć zawiadomienie do sądu opiekuńczego lub mogą wszcząć procedurę *Niebieskiej Karty*.
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu, uzyskanych informacji.
5. Plan, o którym mowa w pkt 4, jest konsultowany z rodzicami w celu włączenia ich do współpracy na rzecz zmiany w sytuacji dziecka.
6. W przypadku, gdy potencjalnym sprawcą krzywdzenia dziecka jest rodzic, wyłącza się go z działań, spotkań i ustaleń, jeśli to miałyby narazić dziecko na dalsze krzywdzenie; w takiej sytuacji rozmowy i ustalenia prowadzi się z drugim rodzicem.

7. W sytuacji, gdy rodzic/rodzice są potencjalnymi sprawcami krzywdzenia dziecka i nie można wskazać opiekuna, który zagwarantuje dziecku bezpieczeństwo, nawiązuje się współpracę z odpowiednimi służbami/instytucjami, by zabezpieczyć dziecko.

§ 9

1. W szkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę wizerunku dziecka oraz najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi.
2. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (*filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka*) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
3. W szkole nie wolno udostępniać przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka, bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 10

1. Szkoła podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju zapewniając dzieciom dostęp do Internetu podczas planowych zajęć poprzez *Ogólnopolską Sieć Edukacyjną* oraz w ramach programu edukacyjno-technologicznego skierowanego do szkół pod nazwą *Laboratoria Przyszłości*.
2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych lub innych zajęciach z wykorzystaniem Internetu.
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia ma obowiązek okresowego informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu na swojej stronie internetowej oraz poprzez informacje przekazywane poprzez e-dziennik.

§ 11

1. W STATUCIE szkolnym są opracowane prawa i obowiązki uczniów, w tym zasady zachowania obowiązujące uczniów.
2. W ramach pracy wychowawczej zasady bezpiecznego zachowania omawia się kompleksowo na godzinach do dyspozycji wychowawcy, a także sytuacyjnie w miarę potrzeb.
3. Zachowania niedozwolone w relacjach między uczniami to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż, cyberprzemoc.

§ 12

1. Osoby odpowiedzialne za szkolenie personelu w zakresie stosowania standardów to dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog specjalny/psycholog szkolny.
2. Dyrektor szkoły w szczególności:
  - 1) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów,
  - 2) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w szkole do rodziców, uczniów, pracowników,
  - 3) organizuje w miarę potrzeb i możliwości szkolenia z ekspertami zewnętrznymi.
3. Pedagog specjalny/psycholog w szczególności:
  - 1) omawia pragmatykę wdrażania standardów,
  - 2) szkoli personel,
  - 3) aktualizuje informacje o standardach na stronie szkoły.
4. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów:
  - 1) informacja o standardach obowiązujących w szkole oraz związanych z tym regulacjach prawnych – dostępna dla każdego pracownika szkoły na stronie szkoły, a także gabinecie pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego,
  - 2) przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest szkolenie dotyczące standardów obowiązujących w szkole,
  - 3) nowozatrudnieni pracownicy szkoleni w pierwszym tygodniu pracy,

- 4) dokumentowanie działań może się odbywać w szczególności poprzez ogłoszenie do nauczycieli przez e-dziennik (wydruk), przygotowanie krótkiej notatki wraz z listą obecności ze szkoleń, w przypadku indywidualnego instruktazu – zapis w dzienniku pedagoga specjalnego/psychologa szkolnego.

§ 13

1. Standardy obowiązujące w szkole są dostępne na szkolnej stronie www.pspkowala.pl
2. Uczniowie są informowani o standardach na godzinach wychowawczych w pierwszym miesiącu nauki.
3. Rodzice są informowani o standardach na pierwszym zebraniu z wychowawcą w danym roku szkolnym.

§ 14

Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, przechowywana jest w gabinecie Koordynatora Polityki Ochrony Dzieci, przy czym jest zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych.

Z niniejszą **Polityką Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem** zapoznano Radę Pedagogiczną w dniu 01.02.2024 r. i przyjęto do realizacji.

Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka, klasa

.....
 .....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....
 .....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

Data.....

4. Opis działań podjętych przez pedagoga, wychowawcę lub innego pracownika.

Data	Działanie

5. Spotkania z opiekunami dziecka.

Data	Działanie

6. Forma podjętej interwencji:

a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

b) Wniosek o wgląd w sytuację dziecka.

c) Inny rodzaj interwencji

Jaki?.....

.....
 .....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencje)

.....

Data interwencji .....

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli szkoła je uzyskała, działania placówki, działania rodziców.

.....
 .....

Podpis pracownika.....

PLAN POMOCY DZIECKU POWINIEN ZAWIERAĆ WSKAZANIA DOTYCZĄCE:

1. Wzmocnienia dziecka – poprzez: zapewnienie mu, odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami, konsultacji psychologiczno – pedagogicznych w opiekującej się szkołą poradni psychologiczno - pedagogicznej, ewentualnie konsultacji psychiatrycznych.
2. Określenia form pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły lub kierowania do instytucji udzielających różnych form pomocy: terapia indywidualna, grupowa, warsztaty rozwijające zainteresowania i uzdolnienia - w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb.
3. Wspierania rodziny – poprzez kierowanie adekwatnie do potrzeb do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych.
4. Pomocy socjalnej lub materialnej poprzez kierowanie do instytucji oferujących: pomoc socjalną, poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, organizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku, zbiórki odzieży.
5. Pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych - poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów

Wychowawca klasy lub pedagog specjalny monitoruje przebieg realizacji planu.

NOTATKA ZE ZDARZENIA

Imię nazwisko dziecka, klasa

.....

Opis sytuacji, zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpis nauczyciela.....

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja, ...
(imię i nazwisko)

urodzona/y dnia.....W .....

zatrudniona/y na stanowisku .....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Podpis.....

**MONITORING STANDARDÓW POLITYKI OCHRONY DZIECKA PRZED
KRZYWDZENIEM**

Proszę zaznaczyć X wybraną odpowiedź.

1. Czy zna Pani/Pan dokument *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem* ?

TAK   NIE

2. Czy zapoznała się Pani/Pan z treścią tego dokumentu?

TAK   NIE

3. Czy stosuje Pani/Pan w swojej pracy zapisy tego dokumentu?

TAK   NIE

4. Czy Pani/Pana zdaniem w PSP im. Janusza Korczaka w Kowali-Stępocinie przestrzegana jest *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem*?

TAK   NIE

5. Czy zaobserwowała Pani/Pan naruszenie zasad zawartych w *Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem* przez innego pracownika PSP im. Janusza Korczaka w Kowali-Stępocinie?

TAK   NIE

6. Czy potrafi Pan / Pan rozpoznawać objawy krzywdzenia dzieci?

TAK   NIE

7. Czy wie Pani/Pan jak reagować na objawy krzywdzenie dzieci?

TAK   NIE

8. Czy ma Pani/Pan jakieś uwagi/ poprawki/ sugestie dotyczące jest *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*?

TAK   NIE

Jeśli TAK proszę wymienić:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

JAK ROZMAWIAĆ Z DZIECKIEM KRZYWDZONYM

1. Zadbaj o sprzyjające warunki rozmowy - oddzielny pokój - z dala od osób postronnych - brak pośpiechu.
2. Przyjmij pozycję ciała dostosowaną do pozycji dziecka: usiądź lub przykucnij.
3. Używaj języka zrozumiałego dla dziecka.
4. Okazuj dziecku szacunek, akceptację i empatyczne zrozumienie.
5. Bądź cierpliwy – dziecko może zaprzeczać prawdzie.
6. Nie naciskaj na dziecko- wyznanie całej prawdy może łączyć się z ogromnym lękiem.
7. Unikaj naprowadzania dziecka na odpowiedzi, które chciałbyś usłyszeć.
8. Okaż zrozumienie, że nie łatwo jest mówić o trudnych sprawach, zwłaszcza jeśli dotyczą rodziny.
9. Pochwal za odwagę podjęcia rozmowy tj. nie za treść rozmowy, lecz za to, że mówi.
10. Bądź świadomy oznak zaniepokojenia dziecka o los rodziców – nie wypowiadaj przy nim negatywnych opinii o rodzicach.
11. Nazwij przemoc – przemocą i pokaż dziecku, że nie jest winne tego, co zrobił dorosły.
12. Wesprzyj dziecko – utwierdź w przekonaniu, że nie tylko je to spotkało, że wiele dzieci przeżywa podobne problemy.
13. Wyjaśnij dziecku w przystępny sposób co zamierzasz dalej robić Pamiętaj, jak trudna jest sytuacja dziecka ze względu na: - wstyd - poczucie winy - strach przed ponownym skrzywdzeniem - tajemnicę - lojalność wobec sprawcy przemocy.

OBJAWY KRZYWDZENIA DZIECI

Obserwując dziecko należy zwracać uwagę na wybrane objawy mogące świadczyć, że dziecko jest krzywdzone w odniesieniu do poszczególnych sfer funkcjonowania dziecka.

SFERA POZNAWCZA:

- Nagłe zaburzenia mowy
- Brak zainteresowania otaczającym światem
- Trudności w nauce
- Problemy z pamięcią i koncentracją
- Kłamstwa
- Element „sekretu”, „ nowego przyjaciela” itp. Przejawiający się w wypowiedziach lub w różnych formach twórczości dziecka

SFERA EMOCJONALNA:

- Nagłe wahania nastroju
- Infantyilizacja zachowania np. ssanie kciuka
- Niepokój, strach, lęk, ataki paniki
- Problemy ze snem
- Myśli i próby samobójcze lub ich demonstrowanie
- Zachowania ekstremalne (agresja, uległość, izolacja)
- Uzależnienia
- Negatywna samoocena
- Przesadna reakcja na niespodziewane bodźce np. podniesienie ręki

SFERA SPOŁECZNA:

- Obawa przed pewnymi ludźmi , miejscami, sytuacjami - zmiana zachowania dziecka w zależności od obecności osób lub miejsc, w których przebywa dziecko
- Unikanie kontaktu fizycznego
- Wycofywanie się z kontaktów z innymi ludźmi
- Zaburzenia relacjach z rówieśnikami
- Częste nieobecności w szkole, opuszczane lekcji wychowania fizycznego

SFERA SEKSUALNA:

- Erotyzacja kontaktów społecznych
- Seksualna aktywność w stosunku do zabawek i innych dzieci
- Poziom wiedzy o seksie wyszukany i nieadekwatny do wieku
- Nasiloną masturbacja (niezgodna z normą rozwojową)
- Rysunki nacechowane treściami erotycznymi

- Ryzykowne zachowania seksualne
- Wulgaryzacja zachowań seksualnych, agresja seksualna
- Ekshibicjonizm
- Wczesna inicjacja seksualna
- Zaburzony obraz własnego ciała
- Brak zainteresowania płcią przeciwną
- Uwodzicielskie, prowokacyjne zachowania

SFERA FIZYCZNA:

- Wygląd uszkodzeń nieadekwatny do opisywanego wypadku (rodzaju) urazu
- Ślady na ciele dziecka np. urazy, krwawienia, otarcia, siniaki, oparzenia, pręgi po uderzeniu
- Samookaleczenia
- Zaniedbania np. w higienie, odżywianiu, nieleczone choroby
- Noszenie ubrań zakrywających kończyny górne nawet w upalne dni
- Ból genitaliów, odbytu lub ust
- Nadpobudliwość psychoruchowa
- Nietrzymanie moczu, kału, łysienie plackowate
- Bóle głowy, omdlenia, apatia
- Cięża

OBJAWY ZANIEDBYWANIA DZIECKA

DANE Z WYWIADU:

- Duża absencja szkolna
- Częste wizyty w gabinecie pielęgniarki z powodu niespecyficznych dolegliwości
- Nieodpowiednia opieka nad dzieckiem w sytuacjach zagrożenia
- Częste zamykanie domu przed dzieckiem
- Brak zainteresowania rodziców zdrowiem dziecka i zaleceniami lekarskimi
- Brak systematycznych posiłków
- Niski standard mieszkania, brud, obecność różnych owadów
- Nadużywanie przez członków rodziny alkoholu, narkotyków

Objawy:

- Głód , odwodnienie
- Zaniedbania z zakresu higieny
- Próchnica zębów, zły stan higieny jamy ustnej
- Nieodpowiednie do pogody i rozmiarów ciała dziecka ubranie, odzież brudna, stale noszona
- Stałe zmęczenie, apatia
- Niezaspokojone potrzeby fizyczne i zdrowotne
- Zarażenia pasożytami, wszawica
- Liczne uszkodzenia skóry, owrzodzenia
- Lęk przed rodzicami
- Wczesne przychodzenie i późne wychodzenie ze szkoły
- Częste zasypianie w klasie
- Prośzenie o jedzenie lub jego kradzież
- Zachowania zbliżone do dorosłych – „pseudodojrzałość” (opiekowanie się rodzeństwem)
- Używanie alkoholu i narkotyków

ANKIETA DLA RODZICÓW

Ankieta ta jest anonimowa, nie należy jej podpisywać. Prosimy o zaznaczenie tych odpowiedzi, które najbardziej pasują do Państwa dziecka. **Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.**

Czy w ciągu TEGO ROKU SZKOLNEGO zdarzyły się w szkole poniższe TRUDNOŚCI...

1. Czy ukradziono Państwa dziecku jakiś przedmiot lub pieniądze?
  - a) tak
  - b) nie
2. Czy inni uczniowie zachowywali się wobec Państwa dziecka w sposób, który odbierało ONO nieprzyjemny?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
3. Czy inni uczniowie celowo wykluczali Państwa dziecko z grupy/ nie zadawali się z nim?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
4. Czy inni uczniowie obrażali Państwa dziecko za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
5. Czy inni uczniowie zmuszali Państwa dziecko do kupowania czegoś za jego pieniądze lub oddawania im jego rzeczy?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
6. Czy inni uczniowie obrażali Państwa dziecko, używali wobec niego nieprzyjemnych przezwisk?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
7. Czy ktoś umyślnie uderzył Państwa dziecko?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
8. Czy inni uczniowie umyślnie zniszczyli rzecz należącą do Państwa dziecka?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
9. Moje dziecko ma dobre relacje z nauczycielami:
  - a) wszystkimi
  - b) większością
  - c) połową
  - d) mniej niż połową

10. W razie potrzeby moje dziecko może w szkole zwrócić o pomoc do:
(można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- a) wychowawcy
- b) nauczycieli
- c) dyrektora
- d) pedagoga
- e) kolegi/koleżanki
- f) innej osoby (jakiej?) .....
- g) do nikogo

11. Moje dziecko przestrzega ustalonych w szkole zasad:

- a) zawsze
- b) przeważnie
- c) czasami
- d) nie przestrzega

12. Czy według Państwa, nauczyciele PSP im. Janusza Korczaka w Kowali-Stępocinie przestrzegają ustalonych w szkole zasad?

- a) wszyscy
- b) większość
- c) połowa
- d) mniej niż połowa
- e) pojedyncze osoby

13. Czy zna Pan/ Pani dokument szkolny *Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem*?

- a) tak
- b) nie

Dziękujemy za udział w ANKIECIE

ANKIETA DLA UCZNIÓW

Ankieta ta jest anonimowa, nie należy jej podpisywać. Prosimy o zaznaczenie tych odpowiedzi, które do Ciebie najbardziej pasują. **Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.**

Czy w ciągu TEGO ROKU SZKOLNEGO zdarzyły się w szkole poniższe TRUDNOŚCI...

2. Czy ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze?
  - a) tak
  - b) nie
2. Czy inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierała/eś jako nieprzyjemny?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
3. Czy inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
4. Czy inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
5. Czy inni uczniowie zmuszali Cię do kupowania czegoś za jego pieniądze lub oddawania im Twoich rzeczy?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
6. Czy inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
7. Czy ktoś umyślnie uderzył Cię?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
8. Czy umyślnie zniszczono rzecz należącą do Ciebie?
  - a) ani razu
  - b) raz
  - c) 2-3 razy
  - d) 4 razy lub więcej
9. Czy masz dobre relacje z nauczycielami?
  - a) wszystkimi
  - b) większością
  - c) połową
  - d) mniej niż połową

10. Czy w razie potrzeby możesz w szkole zwrócić o pomoc do niżej wymienionych osób?

(możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- a) wychowawcy
- b) nauczycieli
- c) dyrektora
- d) pedagoga
- e) kolegi/koleżanki
- f) innej osoby (jakiej?) .....
- g) do nikogo

11. Czy przestrzegasz ustalonych w szkole zasad?

- a) zawsze
- b) przeważnie
- c) czasami
- d) nie przestrzega

12. Czy według Ciebie, nauczyciele PSP im. Janusza Korczaka w Kowali-Stępocinie przestrzegają ustalonych w szkole zasad?

- a) wszyscy
- b) większość
- c) połowa
- d) mniej niż połowa
- e) pojedyncze osoby

13. Czy znasz dokument szkolny *Polityka Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem*?

- a) tak
- b) nie

Dziękujemy za udział w ANKIECIE